

Annex:

Pacte social contra l'estigma i la discriminació de les persones amb el virus de la immunodeficiència humana (VIH)

Sumari

Presentació

- A. Document de signatura de compromisos dels organismes i entitats signants
- B. Necessitat del Pacte social contra l'estigma i la discriminació de les persones amb VIH
- C. Marc conceptual, aplicació, principis del pacte i estratègia ODS
- D. Àmbits d'actuació del Pacte social contra l'estigma i la discriminació de les persones amb el VIH
 - 1. Garantir la protecció contra la discriminació
 - 2. Promoure la prevenció de la discriminació
 - 3. Potenciar la visibilitat i empoderament per fer front a l'estigma i la discriminació
 - 4. Estendre mesures de compliment, avaluació i millores
- E. Mesures i actuacions
- F. Recursos i respostes eficients contra l'estigma i la discriminació de les persones amb el VIH
- G. Seguiment i avaluació del Pacte social

Presentació

L'any 2014 el Ple del Parlament de Catalunya va aprovar la Resolució 572/X del Parlament de Catalunya, sobre l'Acord nacional per afrontar l'epidèmia del virus de la immunodeficiència humana a Catalunya i lluitar contra l'estigma relacionat amb aquest virus.

El punt 2.b) d'aquesta Resolució establia: «impulsar un pacte social contra la discriminació de les persones que viuen amb el VIH l'objectiu general del qual sigui eliminar l'estigma i la discriminació associada al VIH i a la sida a Catalunya». Aquest pacte ha d'incloure, com a mínim: fomentar un canvi en la imatge del VIH a la nostra societat i, per tant, afrontar la serofòbia; vigilar les situacions de discriminació; garantir l'accés igualitari a tots els serveis, prestacions i recursos; facilitar l'accés als drets sexuals i reproductius de les persones que viuen amb el VIH, i promoure i posar en pràctica la Recomanació 200 de l'Organització Internacional del Treball, sobre el VIH i la sida i el món del treball.

Per tal de donar compliment a aquest mandat, el Departament d'Igualtat i Feminismes promou el Pacte social contra l'estigma i la discriminació de les persones amb el VIH (d'ara en endavant, Pacte social), una proposta impulsada per la Secretaria d'Igualtats, a través de la Direcció General per a la Promoció i Defensa dels Drets Humans, juntament amb el Departament de Salut i altres departaments de la Generalitat, juntament amb agents de la

societat civil organitzada (les entitats, els agents socials i els col·legis professionals), impulsant polítiques públiques en l'àmbit de la formació, la prevenció i l'acció positiva per prevenir i, si és el cas, reparar qualsevol actuació estigmatitzadora o discriminació de les persones que viuen amb el VIH-sida.

El document de consens materialitza una voluntat de país de canviar la percepció del VIH a la societat catalana, lluitar contra la serofòbia i garantir l'accés igualitari als serveis, prestacions i treball des d'una percepció holística per tal d'assolir de manera efectiva la igualtat de drets de les persones que viuen o viuran amb el VIH en tots els àmbits. El Pacte social ha d'esdevenir el principal instrument polític i social a Catalunya per garantir els drets de les persones amb el VIH i erradicar totes les formes d'estigma i discriminació que encara pateixen.

El procés d'elaboració del Pacte social ha procurat eixamplar l'abast de l'actuació de la política per la igualtat, amb un enfocament multisectorial i interjeccional i un contingut alineat amb les directrius internacionals.

El Pacte social es basa en la concertació amb els agents econòmics i socials, implicats en l'abordatge de la prevenció i resposta contra l'embat d'actuacions que provoquen el perjudicis socials envers les persones que viuen amb el VIH. El treball de col·laboració amb el tercer sector ha estat cabdal i determinant per aconseguir-ho, articulats mitjançant el grup operatiu del Pacte social, format per l'anterior Departament de Treball, Afers Socials i Famílies (i posteriorment pel Departament d'Igualtat i Feminismes), el Departament de Salut i el Comitè 1r de Desembre (Plataforma Unitària d'ONG-SIDA de Catalunya, el qual aglutina més de 20 entitats de l'àmbit del VIH-sida de Catalunya).

La incorporació d'una mirada a llarg termini en el contingut del Pacte social s'ha determinat a fi de donar estabilitat efectiva a les mesures per lluitar per l'eliminació de prejudicis i discriminacions sobre les persones que viuen amb el VIH.

A. Relació dels organismes i entitats signants

Generalitat de Catalunya:

- Departament d'Igualtat i Feminismes
- Departament d'Empresa i Treball
- Departament de la Presidència
- Departament d'Acció Exterior i Unió Europea
- Departament d'Educació
- Departament de Recerca i Universitats
- Departament d'Interior
- Departament de Salut

- Departament de Drets Socials
- Departament de Justícia, Drets i Memòria

Entitats:

- Comitè 1r de Desembre
- Unió General de Treballadors de Catalunya
- Comissions Obreres de Catalunya
- PIMEC
- Foment del Treball de Catalunya
- Sectorial Social, Ensenyament i Humanitats i presidenta de la Comissió de Dones i Igualtat de la Intercol·legial de Col·legis Professionals de Catalunya
- Unió d'Asseguradores de Catalunya
- Associació Catalana de Municipis
- Federació Catalana de Municipis
- Associació de Micropobles de Catalunya

Grups parlamentaris:

- Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar
- Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana
- Grup Parlamentari de Junts per Catalunya
- Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular- Un Nou Cicle per Guanyar
- Grup Parlamentari d'En Comú Podem

B. Necessitat del Pacte social contra l'estigma i la discriminació de les persones amb VIH

Els avenços en els tractaments i en l'atenció sanitària han millorat l'esperança i la qualitat de vida de les persones amb VIH, en conseqüència, la infecció pel VIH s'ha convertit en una malaltia crònica; això no obstant, les persones amb el VIH continuen experimentant en algunes ocasions un tracte discriminatori. Els prejudicis entorn d'algunes malalties infeccioses i en particular les de transmissió sexual, així com la informació errònia sobre les vies de transmissió del VIH, poden donar lloc a discriminació i desigualtats en l'ús de serveis socials, jurídics, sanitaris, i en l'accés al mercat laboral i l'habitatge.

L'arribada i l'establiment de la pandèmia per COVID-19 i altres crisis sanitàries d'aquests darrers anys han agreujat les desigualtats i, per tant, més enllà dels avenços produïts en els camps biomèdics i científic, cal posar el focus de treball en avenços d'àmbit polític i social.

La societat catalana ha d'afrontar el repte de garantir l'accés de les persones que viuen amb VIH a un entorn laboral i als recursos d'assistència social de manera que els permetin desenvolupar un benestar integral més enllà de l'estat de salut física. És precisament en aquest sentit en què es posa el focus del treball: impulsar la inclusió efectiva, especialment en àmbits com l'educació, la cultura o els mitjans de comunicació, i així incorporar la normalització social del VIH.

Aquesta necessitat manifesta ha requerit una resposta intersectorial i interseccional, consensuada i estable, com a resultat de les aportacions acordades per tots els agents clau a través d'un procés obert i participatiu en el marc de la Comissió Delegada de la Comissió Interdepartamental de la Sida de Catalunya, la qual va ser creada amb l'objectiu de treballar per definir el Pla operatiu de desenvolupament del Pacte social, amb mesures i accions concretes vinculades a l'Endecàleg, aprovat pel Parlament de Catalunya, i vetllar pel seu compliment, seguiment i avaluació. Fruit d'aquest treball conjunt es materialitza el Pacte social com a instrument per promoure un canvi en la imatge del VIH a escala social, eliminar l'estigma i la discriminació associats al VIH, garantir la igualtat de tracte i d'oportunitats, la no-discriminació, el respecte als drets fonamentals i les diversitats de les persones afectades.

Entre altres implicacions, mitjançant aquest Pacte social es confien actuacions de vigilància i prevenció de les situacions de discriminació de les persones amb VIH; es promou l'accés igualitari a tots els serveis, prestacions i recursos; s'afronta la serofòbia —prejudici envers les persones amb VIH— en l'àmbit laboral; i es garanteix el ple exercici dels drets, incloent-hi el dret a la intimitat i la privacitat, i els drets sexuals i reproductius.

C. Marc conceptual, aplicació, principis del pacte i Estratègia ODS

Marc conceptual

El dret a la igualtat de totes les persones i, consegüentment, el dret a la no-discriminació, constitueix un dels pilars fonamentals de la democràcia. Per això, el dret a la igualtat es troba àmpliament reconegut en una diversitat de textos legals, tant a escala nacional com supranacional. La Declaració Universal dels Drets Humans declara la igualtat de tots els ciutadans davant la llei i prohibeix qualsevol mena de discriminació basada en les condicions personals de cadascú, previsió que, amb caràcter de dret fonamental, es trasllada al nostre ordenament jurídic.

Aplicació

Amb l'objectiu que el Pacte social sigui una eina d'aplicació dilatada, es fixen els grans àmbits de treball de compromís i acció envers la protecció i la prevenció de la discriminació, la visibilització, apoderament i lluita contra l'estigma i la discriminació de les persones amb VIH, a partir de l'endecàleg aprovat per unanimitat l'11 de desembre del 2019 pel Ple del Parlament de Catalunya.

L'àmbit del document abasta no només les persones amb el VIH sinó també el seu entorn personal i familiar, que es pot veure també afectat per estigmatització i vulneració de drets.

Principis

El Pacte social segueix els principis d'actuació següents:

1. **Transversalitat.** Les polítiques d'igualtats responen a un enfocament multifactorial i de treball conjunt. Aquesta perspectiva transversal s'ha d'incorporar mitjançant el compromís i la coordinació efectiva i adequada entre tots els agents implicats perquè, des de tots els àmbits, els drets humans i les oportunitats de les persones, que puguin esdevenir discriminades pel VIH, i del treball en xarxa, estiguin garantits.
2. **Corresponsabilitat.** La corresponsabilitat implica el compromís de tots els agents a treballar conjuntament per eliminar l'estigma i qualsevol mena de discriminació vinculada al VIH, i assegurar així el respecte dels drets fonamentals de les persones. Per aquest motiu, calen aliances i la participació activa dels agents socials, econòmics, culturals i polítics en iniciatives orientades a evitar i defugir de qualsevol actuació arbitrària entre les persones per raó del seu estat de salut o el seu estat serològic respecte al VIH, confirmat o sospitat i resultant d'una acció o una omisió. Així mateix, del paper de l'Administració pública, com a garante dels drets fonamentals de les persones, en deriva la principal responsabilitat d'executar i implementar les mesures que s'adoptin.
3. **Equitat,** per tal que totes les persones puguin tenir les mateixes oportunitats per assolir el ple gaudi dels seus drets amb independència de la seva patologia.
4. **La intervenció preventiva,** a partir del disseny d'actuacions que fomentin la detecció i la intervenció prèvia de les conductes constitutives que estigmatitzin o generin qualsevol discriminació a raó de la malaltia, tot impulsant mesures correctores quan sigui necessari.
5. **El caràcter integral de les intervencions,** per garantir l'aplicació de mesures globals i articulades, atès l'abast de l'objecte d'incidència.
6. **Seguiment i avaluació,** per avaluar les actuacions que es duen a terme per pal·liar les situacions de discriminació i estigmatització a les persones amb el VIH i fer-ne el seguiment. Alhora, cal incorporar-hi un sistema d'indicadors homogeni i comparable que permeti mesurar els resultats i l'impacte de les intervencions efectuades per erradicar la serofòbia a Catalunya.

Estratègia ODS

L'Assemblea General de Nacions Unides va aprovar el setembre de 2015 el document Transformar el nostre món: l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible, que respon a la necessitat internacional de disposar d'un marc consensuat per afrontar els reptes globals de la humanitat. El document aborda cinc grans àrees clau: persones, planeta, prosperitat, pau i partenariat amb la finalitat d'assolir un desenvolupament general. L'objectiu fonamental dels 17 objectius de desenvolupament sostenible (ODS) en relació a la resposta a la sida és

no deixar a ningú enrere. No es pot posar fi a l'epidèmia de la sida sense atendre les necessitats de les persones que viuen amb el VIH, i sense abordar les qüestions determinants relacionades amb la salut i la vulnerabilitat.

Pel que fa a la lluita contra les discriminacions per la infecció pel VIH s'ha de posar la mirada en la necessitat de poder abordar les qüestions determinants relacionades amb la salut i l'educació, entre d'altres, per evitar les situacions vulnerabilitzadores i estigmatitzadores.

Així mateix, el Programa conjunt de les Nacions Unides sobre el VIH-SIDA (ONUSIDA) reconeix la necessitat global de posar fi a l'epidèmia de la sida, i a l'amenaça per la salut pública que representa, l'any 2030. Aquesta fita forma part dels objectius de desenvolupament sostenible i de l'Estratègia mundial contra la sida 2021-2026, que pretén reduir les desigualtats que comporta aquesta epidèmia i que es resumeix amb tres zeros: zero noves infeccions pel VIH, zero morts relacionades amb la sida i discriminació zero relacionada amb el VIH.

D'altra banda, el Parlament de Catalunya va aprovar, el desembre de 2020, la Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació, que de manera explícita esmenta en l'article 1.j l'estat serològic com a forma de discriminació i estableix, amb la resta de causes de discriminació, les accions de protecció a les persones que puguin patir discriminació per aquest motiu. La posada en marxa de l'organisme establert per la Llei, l'Oficina per la Igualtat de Tracte i No-Discriminació, ofereix recursos tant a les persones víctimes com a les entitats que treballen per erradicar qualsevol situació de discriminació.

D. Àmbits d'actuació del Pacte social contra l'estigma i la discriminació de les persones amb el VIH.

El Pacte social consta de quatre àmbits d'actuació que es concreten en onze objectius estratègics que orienten i concreten la fita que es vol assolir en cada àmbit.

Àmbit d'actuació: protecció contra la discriminació

1. Vigilar i erradicar la discriminació en l'àmbit sanitari i social. Vetllar per un correcte tractament de les persones amb el VIH en la xarxa pública de salut, en la xarxa concertada i en la xarxa privada, i també dins del sistema penitenciari i en els serveis i equipaments socials.
2. Vetllar per la no-discriminació en l'exigència i expedició de certificats mèdics i evitar el possible efecte discriminatori que en tracte i accés a serveis sanitaris se'n puguin derivar, inclosos els tractaments quirúrgics i els vinculats als drets reproductius.
3. Vigilar i erradicar la discriminació en l'àmbit laboral. Donar compliment a la recomanació 200 de l'Organització Internacional del Treball. Executar polítiques públiques d'inserció i

permanència en el mercat laboral i amb el concurs actiu de les organitzacions patronals i sindicals.

4. Erradicar la discriminació en la prestació de serveis. Garantir la no-discriminació en els contractes privats en l'àmbit dels serveis financers i hipotecaris, contractació de qualsevol mena d'assegurança o qualsevol relació jurídica.

Àmbit d'actuació: prevenció de la discriminació

5. Establir programes educatius adreçats a l'alumnat i professorat en l'àmbit formal i no formal, així com programes de formació a les xarxes d'atenció social bàsica que, des de la mirada dels drets humans, fomentin el respecte a qualsevol mena de diversitat i específicament la no-discriminació pel VIH-sida.
6. Establir, amb el concurs dels col·legis professionals, les organitzacions patronals i sindicals, d'accions formatives que, des de la mirada dels drets humans, fomentin el respecte a qualsevol mena de diversitat i específicament la no-discriminació pel VIH-sida.
7. Dissenyar i aplicar mecanismes de coordinació entre institucions, agents socials, col·legis professionals i representants patronals que permetin la socialització de bones pràctiques i també de detecció, denúncia i reparació de situacions de discriminació.

Àmbit d'actuació: visibilitat, apoderament i lluita contra l'estigma

8. Promoure les entitats que treballen en l'àmbit del VIH/sida i col·laborar en les campanyes de sensibilització que promouen en la lluita contra l'estigma.
9. Promoure l'apoderament de les persones que conviuen amb el VIH, i dotar dels mecanismes i recursos per a la defensa dels seus drets i denúncia de les discriminacions.
10. Promoure la recerca i difusió dels avenços en els àmbits clínic, epidemiològic, preventiu i psicosocial, i dotar de recursos i fixar, en l'agenda pública de la prevenció, la detecció i la lluita contra la serofòbia.

Àmbit d'actuació: compliment, avaluació i millores

11. Establir mecanismes d'impuls, coordinació i avaluació de l'aplicació del Pacte social: des del Govern, mitjançant la Secretaria d'Igualtats del Departament d'Igualtat i Feminismes, i a escala nacional, amb l'articulació d'una comissió interinstitucional i el retiment de comptes a la comissió parlamentària.

E. Mesures i actuacions

A continuació es presenten, en format de fitxa, els objectius específics i les actuacions que han dissenyat i programat les diferents unitats directives per tal d'assolir els objectius específics que corresponen a cada àmbit d'actuació.

Àmbit d'actuació 1. Garantir la protecció contra la discriminació

• **Objectiu 1. Vigilar i erradicar la discriminació en l'àmbit sanitari i social**

Objectius específics	Acció	Indicadors
Vetllar per un correcte tractament de les persones amb el VIH en la xarxa sanitària	Sensibilitzar i formar els professionals	Nombre d'actuacions
	Promoure l'accés precoç al diagnòstic i a la tractaments	Nombre d'incidències registrades
	Potenciar en els serveis públics la informació sobre la garantia de drets	Nombre d'actuacions
	Millorar l'accessibilitat de la informació i dels mecanismes per interposar queixes i denúncies	Nombre d'actuacions de comunicació
	Monitorar les queixes i denúncies sobre situacions de discriminació	Elaboració d'un informe amb el nombre d'incidències denunciades o comunicades.
	Vetllar per l'equitat territorial en l'accés als serveis i prestacions de salut per a les persones amb el VIH	Identificació de les àrees territorials amb necessitats específiques
	Definir els canals d'accés als serveis sanitaris dels estudiants estrangers	Existència de canals sí/no
	Promoure en tots els àmbits el canvi de nomenclatura d'infectocontagiosa per transmissible	Nombre d'actuacions
Vetllar per un correcte tractament de les persones amb el VIH e la xarxa de serveis i equipaments socials	Introduir les mesures oportunes per garantir que la infecció pel VIH no suposi un tracte discriminatori en l'accés als serveis i equipaments socials i altres equipaments dels serveis d'atenció social	Nombre de professionals que es formen

Promoure un canvi en la percepció de la infecció i de l'imaginari col·lectiu que possibilitin reduir l'estigma i la discriminació associat en el col·lectiu de persones privades de llibertat i els professionals de l'àmbit penitenciari	Establir programes i jornades concretes adreçades a persones privades de llibertat i professionals de l'àmbit penitenciari, que des de la mirada dels drets humans, fomentin el respecte a qualsevol mena de diversitat i específicament la no-discriminació pel VIH-sida	Nombre de jornades i nombre de centres on es realitzen / Nombre d'interns/internes que ho reben
Vetllar per un correcte tractament de les persones amb el VIH dins del sistema penitenciari	Introduir les mesures oportunes per garantir l'accés als tractaments i al seguiment de la infecció pel VIH en situacions de custòdies i detencions	Nombre/enumeració d'accions per garantir els drets de les persones internes o amb règim de custòdia
Garantir la no-discriminació en drets socials	Introduir les mesures oportunes per garantir que la infecció pel VIH no suposi un tracte discriminatori en els processos d'adopció i acolliment nacionals	Nombre de persones sol·licitants que han acollit o adoptat, per any

- **Objectiu 2. Vetllar per la no-discriminació en la exigència i expedició de certificats mèdics i corregir l'efecte discriminatori que se'n pugui derivar en el tracte i l'accés a serveis.**

Objectius específics	Acció	Indicadors
Garantir la no-discriminació en drets sanitaris amb un enfocament de gènere i interseccional	No incloure o eliminar l'estat serològic com a indicador en els certificats mèdics generals	Nombre d'incidències registrades
	Formar i sensibilitzar per evitar la discriminació a través dels professionals	Nombre de sessions formatives
Vetllar per correcte accés de les persones amb el VIH a les prestacions socials i incapacitats laborals	Revisar i actualitzar els criteris clínics de la sol·licitud d'incapacitat laboral i altres prestacions adaptades a la situacions reals de les persones amb VIH	Nombre de millores orientades a l'adaptació dels criteris Nombre de reunions de coordinació amb altres institucions

- **Objectiu 3. Vigilar i erradicar de la discriminació en l'àmbit laboral**

Objectius específics	Acció	Indicadors
Executar polítiques públiques d'inserció i permanència en el mercat laboral i amb el concurs actiu de les organitzacions patronals i sindicals	Modificar la normativa per permetre l'accés de les persones amb el VIH a la funció pública, especialment al cos de Mossos d'Esquadra, Polícies Locals, Bombers i Cos d'Agents Rurals	Mesures que amplien el marc d'accés a la funció pública a les persones amb el VIH
	Adaptar la jornada i les condicions laborals a les necessitats específiques del personal en funció del seu estat de salut, vetllant per garanties de confidencialitat	Nombre de millores orientades a l'adaptació de la jornada i condicions laborals
	Adoptar mesures per eliminar barreres en l'accés a l'ocupació privada, com la sol·licitud del dictamen tècnic facultatiu en el cas de les persones amb discapacitat pel VIH o la inclusió de la prova de detecció del VIH en els reconeixements mèdics vinculats a l'ocupació	Nombre/enumeració de les accions correctores per eliminar les barreres en l'accés a l'ocupació

Objectiu 4. Erradicació de la discriminació en la prestació de serveis

Objectius específics	Acció	Indicadors
Garantir la no-discriminació en els contractes privats en l'àmbit dels serveis financers i hipotecaris, contractació de qualsevol mena d'assegurança o qualsevol relació jurídica	Dissenyar accions i campanyes de sensibilització per reduir l'estigma associat al VIH en aquests àmbits	Nombre/enumeració d'accions i campanyes de sensibilització
	Redactar codis de bones pràctiques	Nombre de codis redactats / Nombre de campanyes informatives realitzades per donar a conèixer els codis

Àmbit d'actuació 2. Promoure la prevenció de la discriminació

- **Objectiu 5. Establir programes educatius adreçats a l'alumnat i professorat en àmbit formal i no formal, i programes de formació a les xarxes d'atenció social bàsica que, des de la mirada dels drets humans, fomentin el respecte a qualsevol mena de diversitat i específicament la no-discriminació pel VIH-sida**

Objectius específics	Acció	Indicadors
Promoure un canvi en la percepció de la infecció i dels imaginaris col·lectius que possibilitin reduir l'estigma i la discriminació associat	Formar professorat i sensibilitzar l'àmbit educatiu	Nombre/enumeració d'accions formatives realitzades / Grau de satisfacció de les accions formatives
Dotar d'eines als professionals per abordar l'estigma i discriminació associat al VIH	Formar i sensibilitzar els professionals (també en el sector privat)	Nombre/enumeració d'accions formatives realitzades / Grau de satisfacció de les accions formatives
	Elaborar plans d'estudi que incorporin formacions de sensibilització respecte al VIH	Nombre d'accions incorporades al pla d'estudis
	Publicar nous decrets de currículum, estructurats en sis vectors (aprenentatges competencials, perspectiva de gènere, universalitat, qualitat de l'educació de les llengües, benestar emocional, i ciutadania democràtica i consciència global), que es conformen com un instrument del model educatiu per aconseguir una societat més justa i democràtica, cohesionada, inclusiva que inclogui totes les persones i en la qual sigui possible la igualtat d'oportunitats i la igualtat real i efectiva	Nombre d'hores d'assessorament en els centres per poder desplegar els diferents aspectes dels nous currículums
	Dissenyar, incloure estratègies i materials per l'alumnat, professorat, monitors i monitores de lleure i altres espais educatius no formals	Nombre d'accions incorporades per abordar l'estigma i la discriminació
	Facilitar estratègies i eines preventives per als joves i els professionals que treballen amb ells per poder acompanyar els joves que conviuen amb el VIH	Nombre de guies i altres materials elaborades adreçades als professionals de l'educació sobre com acompanyar els joves que conviuen amb el VIH / Facilitar material preventiu

		d'ITS

- **Objectiu 6. Establir, amb el concurs dels col·legis professionals, les organitzacions patronals i sindicals, accions formatives que, des de la mirada dels drets humans, fomentin el respecte a qualsevol mena de diversitat, i específicament la no-discriminació pel VIH-sida**

Objectius específics	Acció	Indicadors
Elaborar i difondre una guia de bones pràctiques als mitjans de comunicació i tractament de la informació	Formar delegats sindicals i altres sectors sindicals i patronals (recursos humans, p. ex.) i personal de les administracions públiques de l'àmbit comunicatiu (ajuntaments i altres)	Nombre/enumeració d'accions formatives realitzades / Grau de satisfacció de les accions formatives
	Implicar els mitjans de comunicació en les bones pràctiques informatives i no estigmatitzadores en les campanyes de sensibilització i lluita contra l'estigma (Col·legi de Periodistes)	Nombre de reunions realitzades amb el CAC, corporacions de dret públic, etc. / Nombre d'accions publicitàries
	Fer el seguiment i la vigilància de la publicitat i notícies que resultin discriminatòries cap a les persones amb el VIH, així com proporcionar suport/assessorament jurídic en cas de denúncies	Nombre de denúncies o queixes ateses
Dissenyar, posar en marxa i difondre campanyes de prevenció amb la finalitat d'incidir sobre imaginari i representacions socials sobre el VIH, les vies de transmissió i les mesures de prevenció	Dissenyar accions dirigides als mitjans de comunicació per a garantir un tractament correcte de la informació i l'ús d'una terminologia adequada	Nombre dels mecanismes i tipologia de les actuacions per garantir el tractament de la informació de manera que s'elimini l'estigma i la culpabilització de les persones VIH-positives

- **Objectiu 7. Dissenyar i implementar mecanismes de coordinació entre institucions, agents socials, col·legis professionals i representants patronals que permetin la**

socialització de bones pràctiques i també de detecció, denúncia i reparació de situacions de discriminació

Objectius específics	Acció	Indicadors
Generar i mantenir accions d'acompanyament i programes d'abordatge per a les persones que pateixen discriminació en tot tipus d'espais (familiars, socials, laborals...)	Promoure el coneixement dels mecanismes legals de denúncia i facilitant el seu accés	Accions realitzades per reforçar el coneixement dels canals d'atenció i resposta davant les vulneracions
	Constituir aliances entre els agents socials per establir mecanismes per millorar la coordinació entre l'Administració, els sindicats i les organitzacions empresarials per prevenir i eliminar la discriminació laboral de les persones amb VIH	Nombre de reunions, comissions i espais de coordinació amb els agents socials / Nombre d'accions i iniciatives impulsades de manera conjunta per a la prevenció de la discriminació laboral
	Dur a terme campanyes de sensibilització per reduir l'estigma associat al VIH en contextos de vida quotidiana en l'entorn més proper i familiar de les persones amb el VIH, tenint en compte els determinants socials, especialment els relacionats amb les desigualtats de gènere	Nombre de beneficiaris de les accions / Nombre d'accions de sensibilització realitzades
Garantir el compliment de la Llei d'igualtat de tracte	Elaborar i implementar un programa formatiu de sensibilització per la lluita contra l'estigma en les administracions públiques	Nombre de beneficiaris directes de les accions. Grau de satisfacció de les accions formatives i informatives
	Elaborar un programa de formació i informació a les empreses per tal de detectar i actuar davant de possibles discriminacions	Nombre de beneficiaris directes de les accions / Grau de satisfacció de les accions formatives i informatives
Garantir el dret i l'accés a l'habitatge de les persones que conviuen amb el VIH	Dotar de places suficients en recursos residencials dirigits a persones amb el VIH en situació d'exclusió social	Pressupost invertit en recursos residencials / Nombre de places disponibles /

		Recursos específics per a dones
	Fer el seguiment dels requisits d'accés dels centres residencials (per a gent gran, persones amb discapacitats, etc.) que rebutgen persones amb el VIH	Revisió de la documentació i protocols d'accés
	Fomentar el servei d'acompanyament a la vida autònoma (SAVA) per facilitar l'accés a l'habitatge	Pressupost invertit en el suport a l'accés a l'habitatge a persones en situació de vulnerabilitat social o d'exclusió social i que necessiten suport diari

Àmbit d'actuació 3. Potenciar la visibilitat i empoderament per fer front a l'estigma i la discriminació

- **Objectiu 8. Promoure les entitats que treballen en l'àmbit del VIH-sida, i col·laborar en les campanyes de sensibilització per fer front a l'estigma i la discriminació**

Objectius específics	Acció	Indicadors
Col·laborar en les campanyes de sensibilització que promouen en la lluita contra l'estigma	Fomentar el manteniment o creació d'associacions que treballin en l'àmbit del VIH-sida	Nombre d'accions de foment realitzades / Pressupost invertit en el suport pel treball d'entitats en l'àmbit dels drets de les persones amb VIH
	Col·laborar ONG VIH-sida amb la resta d'organitzacions de la societat civil en campanyes per reduir i prevenir l'estigma i la discriminació	Nombre de reunions i participació en espais de coordinació amb la societat civil / Nombre d'accions i campanyes organitzades de forma conjunta
	Realitzar la campanya de sensibilització i detecció amb motiu del Dia de la Zero Discriminació (1 de març) i del Dia Mundial de la Sida (1 de desembre)	Nombre i tipologia d'actuacions

	Facilitar estratègies i eines preventives als joves i als professionals que treballen amb ells per poder acompanyar els que conviuen amb el VIH	Nombre de guies i altres materials elaborades adreçades als professionals de la educació sobre com acompanyar els joves que conviuen amb el VIH / Volum de material preventiu d'ITS
	Promoure la contractació de persones amb el VIH en entitats i ONG que treballen en l'àmbit del VIH	Establiment de clàusules que promoguin la contractació de persones amb el VIH

- **Objectiu 9. Promoure l'empoderament de les persones amb el VIH, dotació dels mecanismes i recursos per a la defensa dels seus drets i denúncia de les discriminacions**

Objectius específics	Acció	Indicadors
Promoure l'empoderament de les persones amb el VIH	Reforçar les estratègies de l'empoderament de les persones afectades pel VIH per denunciar i reclamar la vulneració dels seus drets	Accions realitzades per a fomentar la interposició de denúncies per discriminació pel VIH
	Potenciar accions de participació en el disseny i implementació de la resposta al VIH	Mecanismes de promoció de la participació en el disseny i implementació de la resposta al VIH
Dotar dels mecanismes i recursos per defensar els drets i la denúncia de les discriminacions pel VIH	Fer una inversió econòmica per afavorir serveis de justícia gratuïta en les denúncies de discriminació pel VIH	Recursos incorporats per l'abordar les denúncies per discriminació del VIH
	Formar les professionals que intervenen en els procediments judicials sobre els aspectes i processos que generen i mantenen l'estigma i la discriminació	Nombre de les accions formatives dirigides al personal de justícia en l'àmbit de l'abordatge d'accions estigmatitzadores o discriminatòries pel VIH
	Promoure la modificació del Codi de consum per tal que reguli la protecció de les discriminacions	Mesures i serveis que amplien el marc de garantia del Codi de consum per protegir de les discriminacions

- **Objectiu 10. Promoure la recerca i difusió dels avenços en els àmbits clínic, epidemiològic, preventiu i psicosocial, i dotar de recursos, i fixar en l'agenda pública la prevenció, la detecció i la lluita contra la serofòbia**

Objectius específics	Acció	Indicadors
Promoure la recerca sobre la serofòbia	Fer el seguiment de la recerca i publicacions com a eix d'anàlisi	Nombre d'accions de promoció de les tasques de recerca i publicacions

Àmbit d'actuació 4. Estendre mesures de compliment, avaluació i millores

- **Objectiu 11: establir mecanismes d'impuls, coordinació i avaluació de la implementació del Pacte social, des del Govern, a través de la Secretaria d'Igualtats del Departament d'Igualtat i Feminismes, i en l'àmbit nacional, amb l'articulació d'un grup de treball retiment de comptes a la comissió parlamentària**

Objectius específics	Acció	Indicadors
Des del Govern, en relació amb les polítiques públiques	Dur a terme el desplegament territorial i la coordinació amb les altres administracions provincials i locals	Nombre d'accions executades a partir de les propostes derivades de les accions de coordinació amb les administracions locals
	Realitzar estudis periòdics que permetin conèixer tant l'actitud de la població catalana envers les persones amb el VIH, com la percepció de les situacions d'estigma i discriminació envers les persones amb el VIH, que permetin obtenir informació rellevant per avaluar els resultats del Pacte social	Nombre d'estudis o informes realitzats
Articular una comissió interinstitucional i el retiment de comptes a la comissió parlamentària	Fer el seguiment del compliment del Pacte social a través de la Comissió Delegada de la Comissió Interdepartamental de la Sida de Catalunya (CISC)	Nombre de reunions realitzades

F. Oferir els recursos i sostenir respostes eficients contra l'estigma i la discriminació de les

persones amb el VIH

En l'ecosistema d'abordatge de l'estigmatització i discriminació derivat del VIH s'incorporen diversos recursos des d'un enfocament integral i amb la inversió adequada i duradora en el temps que permeti combatre-les de manera eficaç.

Per això cada línia d'acció que es generi s'ha de mantenir el temps suficient per garantir els objectius previstos aplicant una veritable política de recursos que potenciï els drets de les persones: invertint en formació i capacitació, incorporant-hi progressivament més professionals, establint consensos i repartiment de les responsabilitats entre tots els agents participants, aprofitant els recursos econòmics disponibles, compartint coneixement, experiències i infraestructures materials i els equips, i implementant una veritable consciència de costos per millorar-ne l'eficàcia i l'eficiència.

El finançament del Pacte social s'efectuarà amb les aportacions específiques que cada servei fa a les actuacions de la seva competència.

G. Seguiment i avaluació del Pacte social

El seguiment i avaluació que garanteixi l'eficàcia final del Pacte social i permetin adequar-lo a noves necessitats o escenaris d'intervenció, si fos necessari, els assumirà la Comissió Delegada de la Comissió Interdepartamental de la Sida de Catalunya (CISC), que esdevindrà l'òrgan encarregat de vetllar pel compliment de les mesures i accions fixades, fent el seguiment i l'avaluació del Pla operatiu del Pacte social a partir de l'establiment d'indicadors d'acord amb l'Acord GOV/87/2020, de 30 de juny, pel qual s'impulsa l'elaboració del Pacte social contra l'Estigma i la Discriminació de les Persones amb el VIH 2020-2022.

En aquest sentit, per cada línia estratègica es mesura l'impacte dels objectius generals per mitjà d'indicadors que han de permetre monitorar l'evolució del desenvolupament i assoliment del Pacte social durant la seva implementació, avaluar com evoluciona la situació i donar resposta al compromís assolit per tots els agents signants del Pacte i a la societat, en general, en l'erradicació de l'estigmatització i discriminació pel VIH.

La Comissió Delegada de la Comissió Interdepartamental de la Sida de Catalunya (CISC) revisarà, si s'escau, els indicadors de seguiment per adequar l'eficàcia de l'avaluació als factors i recursos que conté el Pla a fi que se'n verifiqui l'operativitat i coherència idònies per produir els resultats previstos.